

TULEVIKUKINDEL EHITUS

UTILITAS 2026

UTILITAS

EESTI SUURIM KAUGKÜTTEETTEVÕTE JA REGIOONI JUHTIV TAASTUVENERGIA TOOTJA

1948 GWh
toodetud soojust

541 GWh
toodetud elektrit

1996 GWh
toodetud taastuvenergiat

2054 GWh
klientide tarbitud soojust

8074 MWh
klientide tarbitud jahutust

21,7 mln m²
köetavate hoonete netopinda

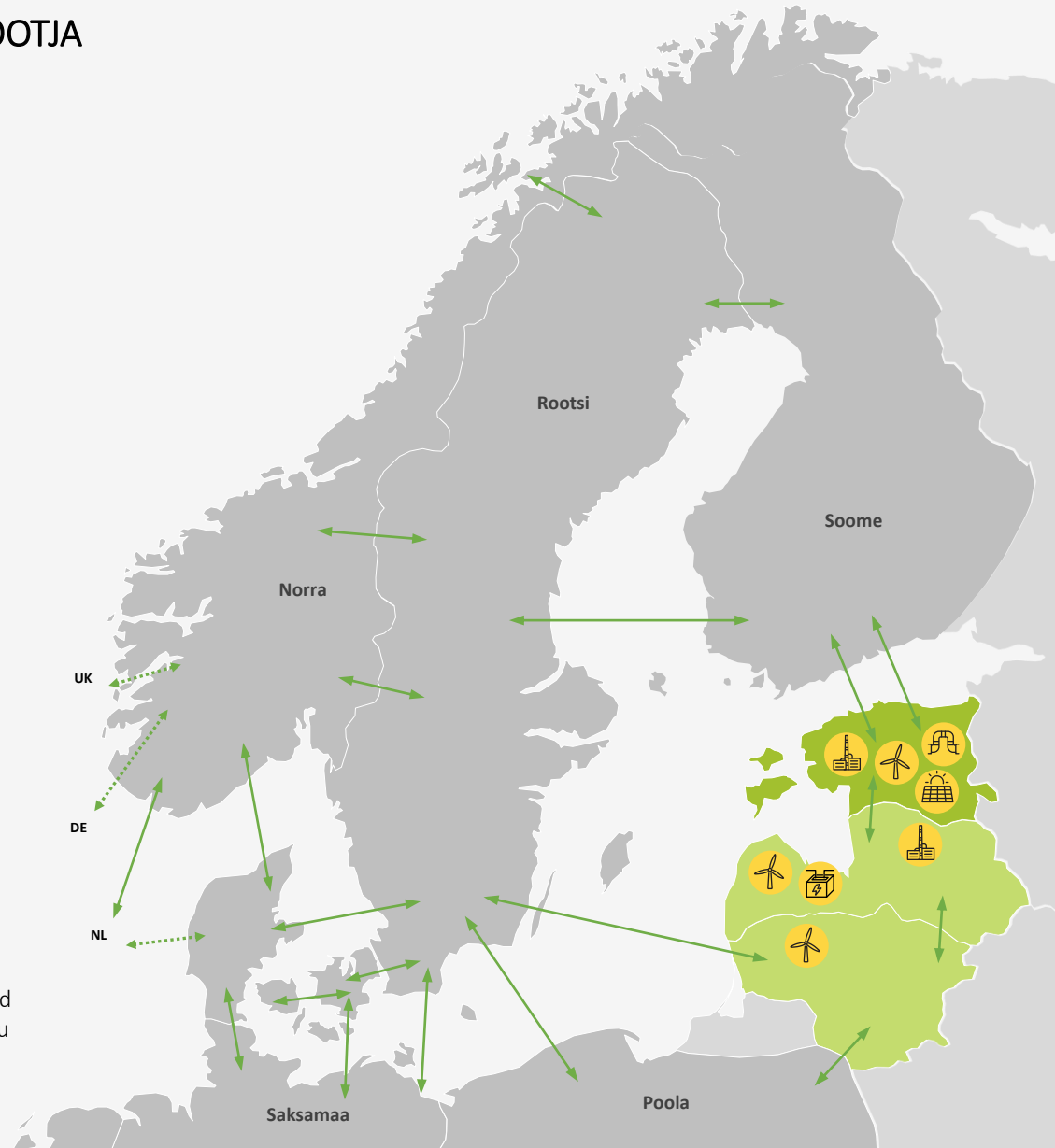
348
kontserni töötajate arv

79%
taastuvenergia osakaal tootmisportfellis

Moodsas kaugküttesüsteemis on tagatud

- Varustuskindlus
- Taskukohane hind
- Keskkonnasõbralikkus

CERTIFIED ISO 9001 ISO 14001 ISO 45001

CERTIFIED ISO 27001

VASTUTUSTUNDLIKU ETTEVÕTLUSE INDEKS KULDTASE 2026

TÕHUS KAUGKÜTE Utilitase kaugküttesüsteemid

TÕHUS KAUGJAHUTUS Utilitase kaugjahutussüsteemid

Kõik Utilitase kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemid on tõhusad süsteemid vastavalt Euroopa Liidu energiatõhususe direktiivis (EL) 2023/1791 sätestatule

HOIAME HOONED KA KRIISI KORRAL SOOJAS

Kaugkütte soojusvarustus

Elutähtsa teenuse[1] osutaja püsiv kriisiülesanne on osutada elutähtsat teenust kriisiolukorra ja riigikaitse seaduses ning selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt

- Kui tootmine > 10 00 MWh/a

  Soojuse tootmiseks tagama kütusevaru või reservvõimsuse kasutamise võimaluse, mis kindlustab soojusvarustuse seitsme ööpäeva jooksul

- Olemas avariigeneraatorid katlamajade ja CHP-de tööks
- Black-start ja island-mode võimekus
- **Soojus jõuab tarbijateni igas olukorras ja igal ajal**

Hoone soojusvarustus

- Läbi mõelda kuidas soojus vastu võtta
- Lisada soojussõlme pistik generaatori ühendamiseks, võimalusel ka generator (enamasti piisab 1-2 kW võimsusest)
- Kontrollida kas küttesüsteemi reguleerventiilid on automaatselt sulguvad, kust toite saavad jms, et tagada toimimine

[1] **Kaugkütteseadus § 7. Soojusettevõtja kohustused** (3) Võrgupiirkonnas tegutsev soojuse tootja ja võrguettevõtjast soojusettevõtja on kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 81 lõike 3 punktis 8 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja. “8) kaugküttega varustamine”

KESTLIKKUS UTILITASES

UTILITAS

UTILITASE ESG VALDKONNAD JA EESMÄRGID

KESKKOND

1 Kliima ja õhuheitmed

- Eesmärgiks süsinikuneutraalse soojuse ja jahutuse tootmine ja 100% taastuva energia tootmine hiljemalt aastaks 2030

2 Efektiivne ressursside kasutamine

- Tõhusad kaugkütte ja kaugjahutuse võrgud EL direktiivi mõistes
- Kõrge kasuteguriga energia tootmine

3 Ökosüsteemide kaitse

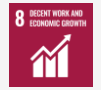
- Läbipaistev ja vastutustundlik kütuse hankimine
- EL Taastuvenergia direktiivi mõistes säästlikkuse kriteeriumitele vastav biomass

MEIE VALD-KONDA 7

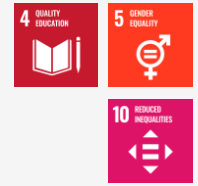
SOTSIAALNE KESKKOND

4 Töökeskkonna ohutus

- Tööõnnetuste vaba töökeskkond oma töötajatele kui ka allhankijatele

5 Personali väärtustamine

- Kõrge töötajate motivatsioon ja rahulolu
- Mitmekesisus ja sooline tasakaal

6 Kvaliteetne teenus kliendile

- Varustuskindluse tagamine
- Kõrge kliendi rahulolu
- Klientide arvu kasv
- Mõistlik hind

JUHTIMINE

7 Vastutustundlik juhtimine ja kogukonna kaasamine

- Rakendadakse vastutustundliku juhtimise põhimõtteid
- Kehtivad ISO 9001, 27 001, 14001, and 45001 & Rohelise Kontori sertifikaadid
- Läbipaistev hinnakujundus
- Sponsoreerimine ja osalemine erialaliitude töös

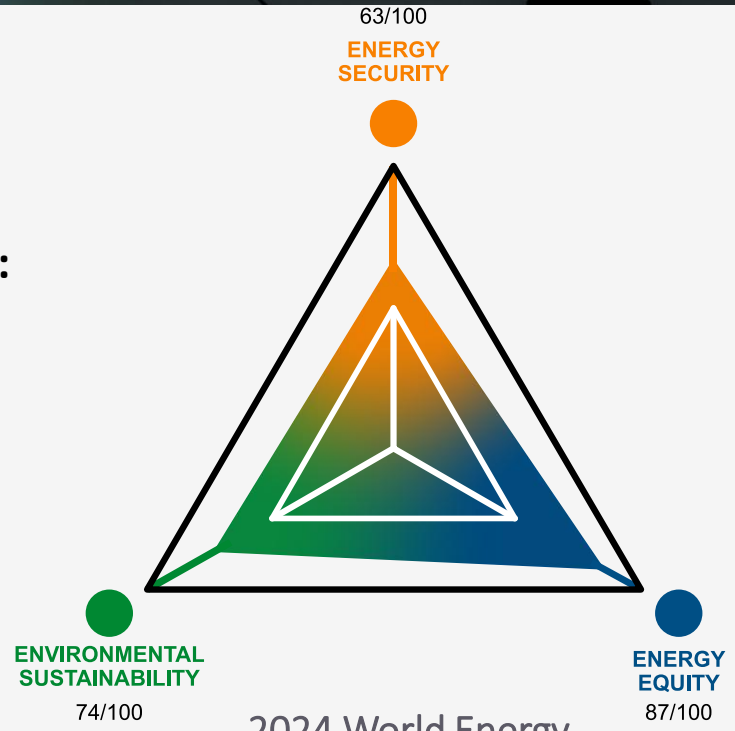
ENERGIASÜSTEEMI VÄLJAKUTSED

Veebruar 2026, Eurelectric:

EU energy infrastructure already facing cyberattacks, sabotage & aerial threats

Aprill 2026, European State of the Climate:

Europe is warming more than twice as fast as the global average

2024 World Energy Trilemma Index
Regional Balance - Europe

Allikas: World Energy Council

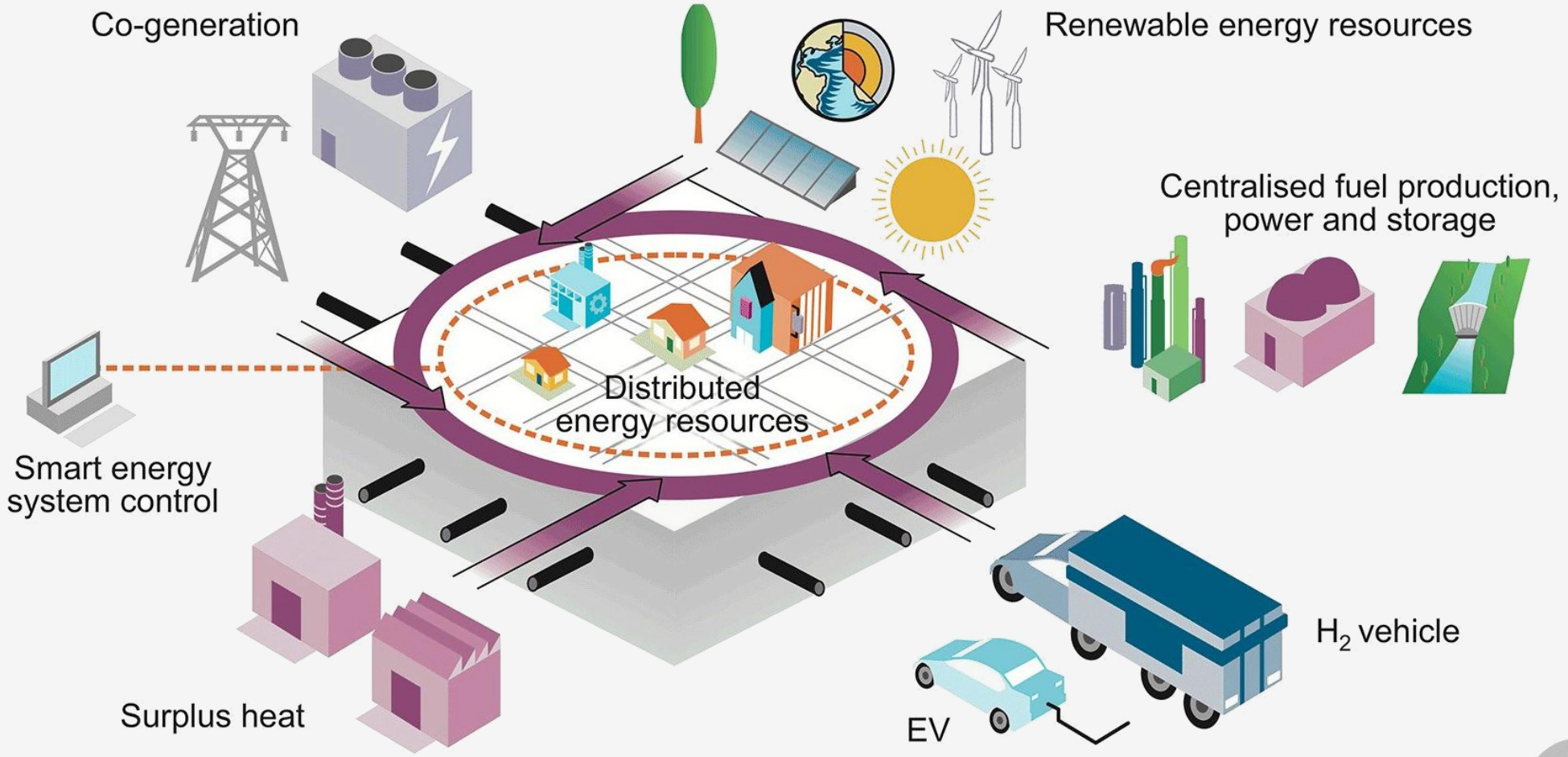
Aprill 2026, Centre for European Reform:

For the second time this decade, Europe is facing an energy crisis prompted by a war someone else started.

TIHEDALT SEOTUD ENERGIASÜSTEEM

UTILITAS

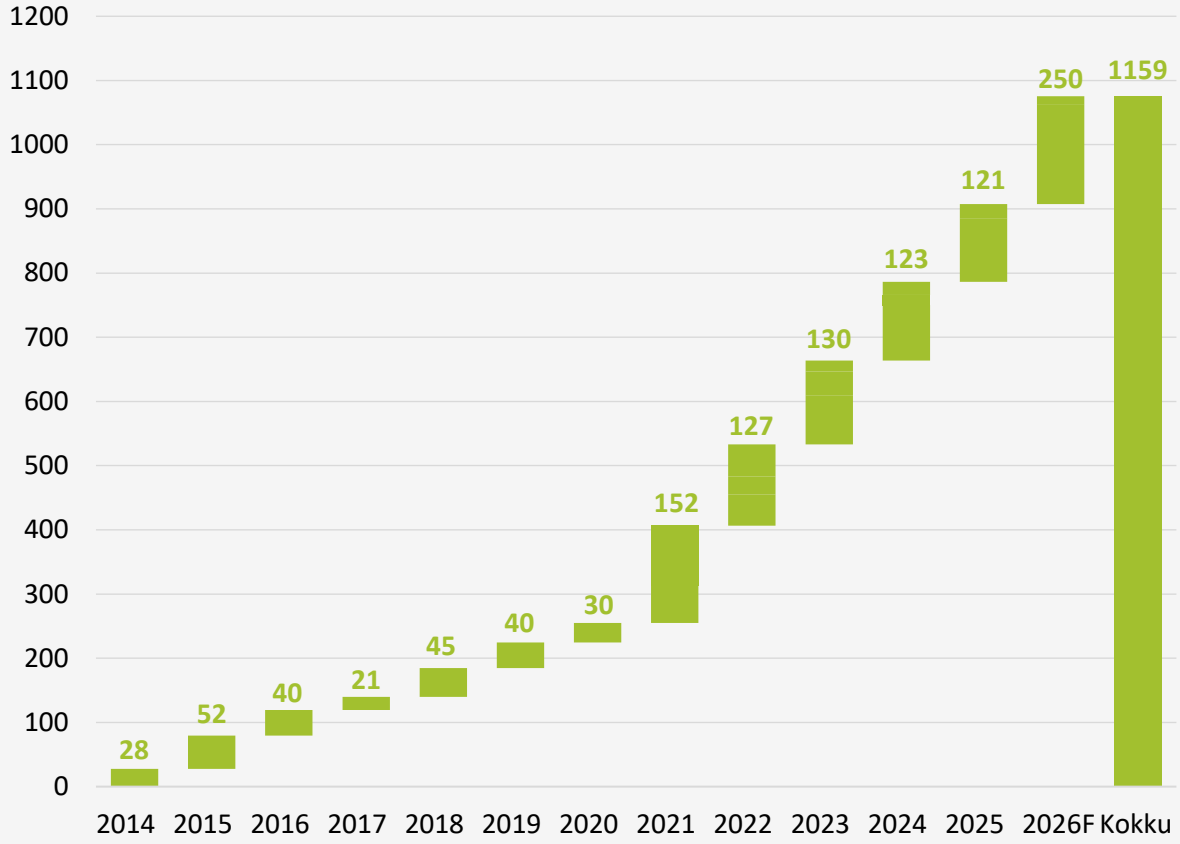
„AGE OF SECTOR COUPLING“

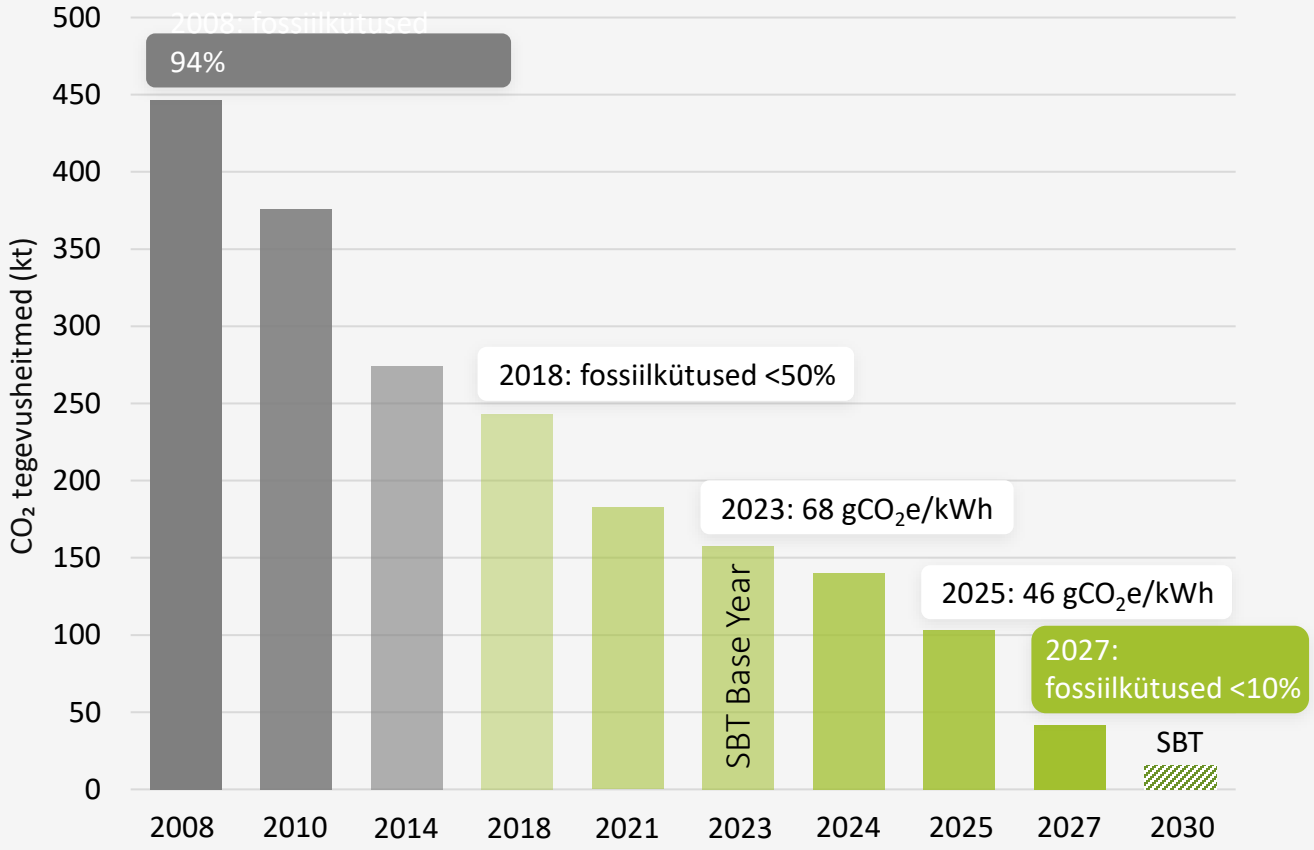

iea

UTILITAS INVESTEERIB PUHTASSE ENERGIASSE

Utilitase investeeringud (mEUR)

Fossiilkütuste osakaal Utilitase tootmisportfellis (CO_2 heide, kt)

Võrgu renoveerimine ja laiendamine

Soojuse ja elektri koostootmisjaamad

Kaugloetavad arvestid

Kaugjahutus

Tuulepargid

Akusalvestid

Soojuspumbad

Elektrikatlad

Soojussalvestid

Vesiniku tootmine

ENERGIA TOOTMINE PALJASSAARES

Reo- ja merevee soojuspumbajaam

- Koguvõimsus kuni 110 MW
- Soojuse toodang 400+ GWh
- Valmib 2026-2027 küttehooajal

Soojussalvesti

- Mahutavus 1100 MWh ja 20 000 m^3
- Võimsus 80 MW
- Valmib detsember 2026

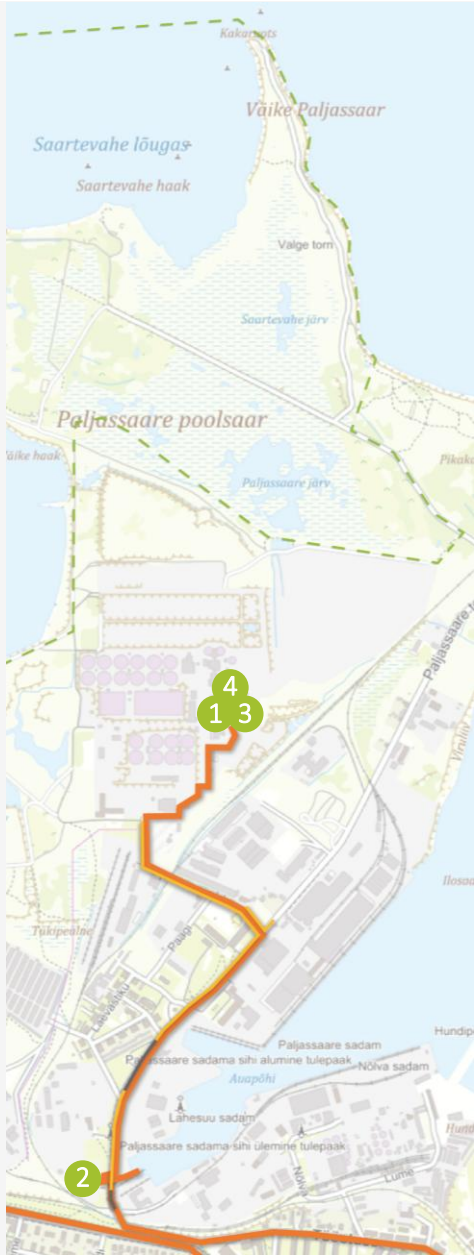

Mereveepumpla

- Läbilaskevõime kuni 10 000 m^3/h
- Valmib oktoober 2026

Sagedusreservelektrijaam

- Kiiresti käivituv gaasielektrijaam elektrisüsteemis tarbimise ja tootmise erinevuse tasakaalustamiseks
- Võimsus 27 MW
- Valmib suvi 2027

PAINDLIKKUS KUI LISAVÕIMSUS

Soojussalvesti
3150 MWh

Jahutussalvesti
25 MWh

SOOJUSSALVESTITE ASUKOHAD
Väo, Mustamäe, Paljassaare, Jõgeva

JAHUTUSSALVESTI ASUKOHT
Ülemiste

ROLL
Energia salvestus tiputundideks

Elektrikatel
139 MW

ASUKOHAD
Väo, Mustamäe, Väo 2, Paljassaare

ROLL
Elekter → soojus + sagedusreserv

Akusalvesti
90 MW
320 MWh

ASUKOHAD
Tārgale, Lode

ROLL
Salvestus + sagedusreserv

Sagedusreservelektrijaam
27 MW

ASUKOHAD
Paljassaare

ROLL
Tagada elektrivõrgu stabiilsus

Tuulepargid
122 MW

Päikesepargid
11 MW

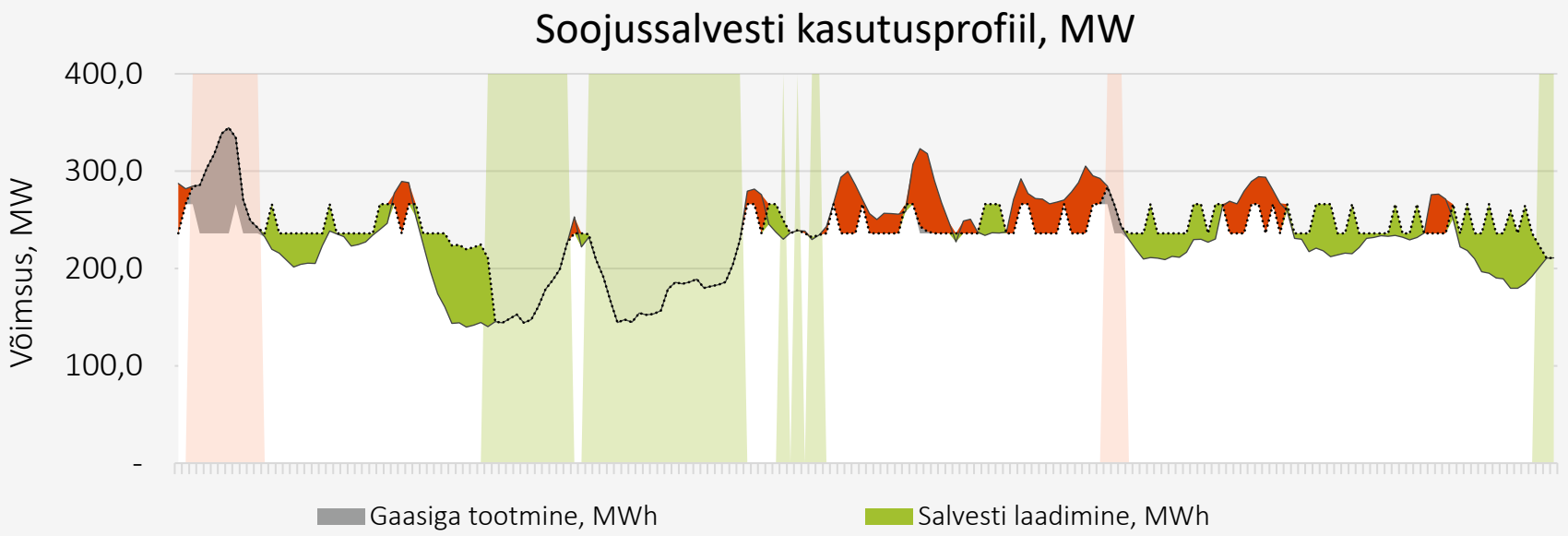
TUULEPARKIDE ASUKOHAD
Saarde, Tārgale, Grobina, Aseri

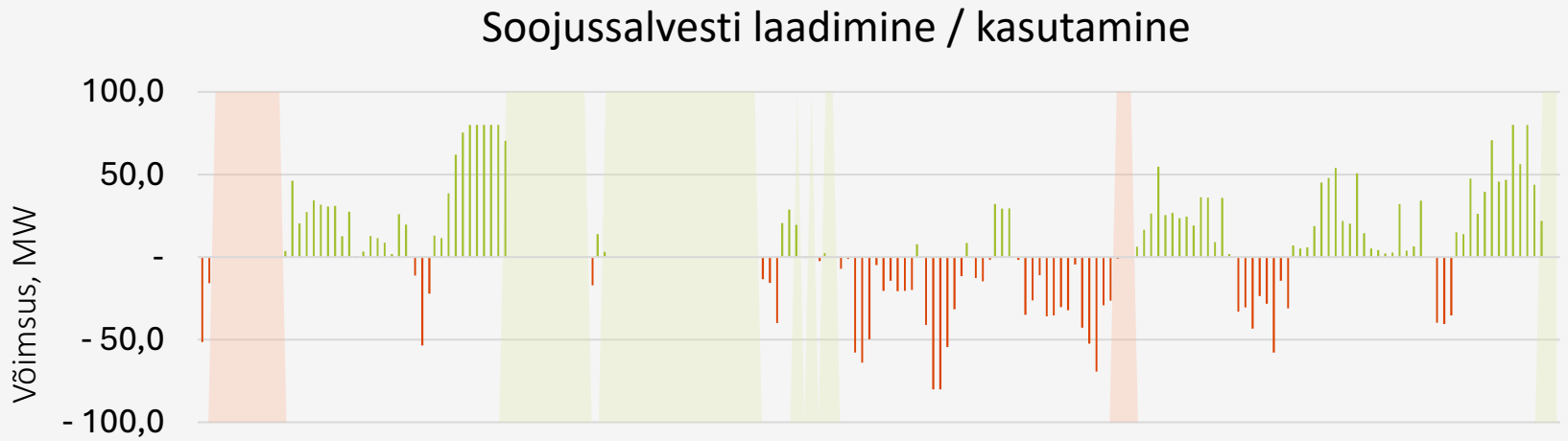
PÄIKESEPARKIDE ASUKOHAD
Väo, Kangruvälja

ROLL
Taastuvelekter + sagedusreserv

SOOJUSSALVESTUSE KASUTAMINE

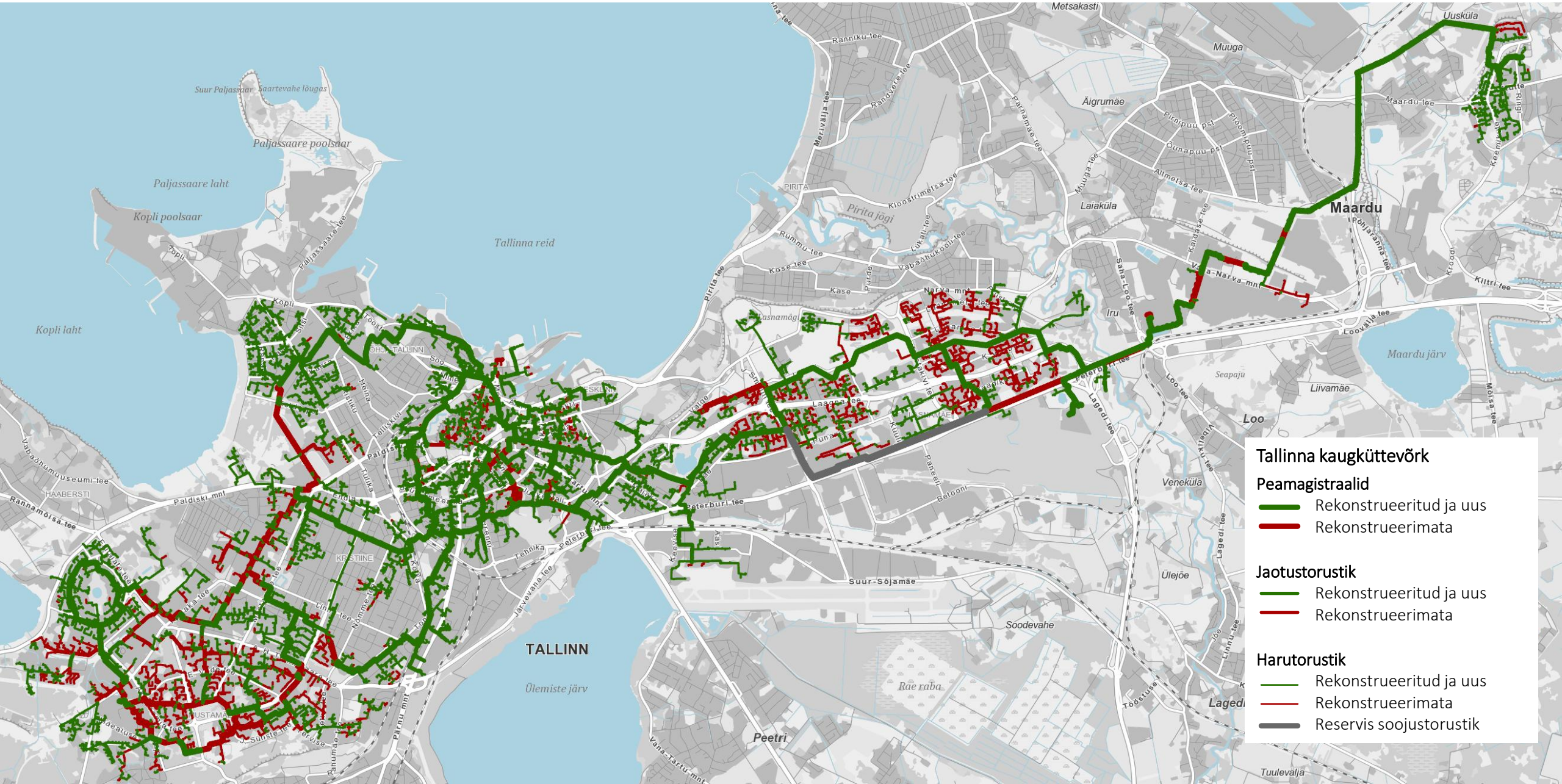

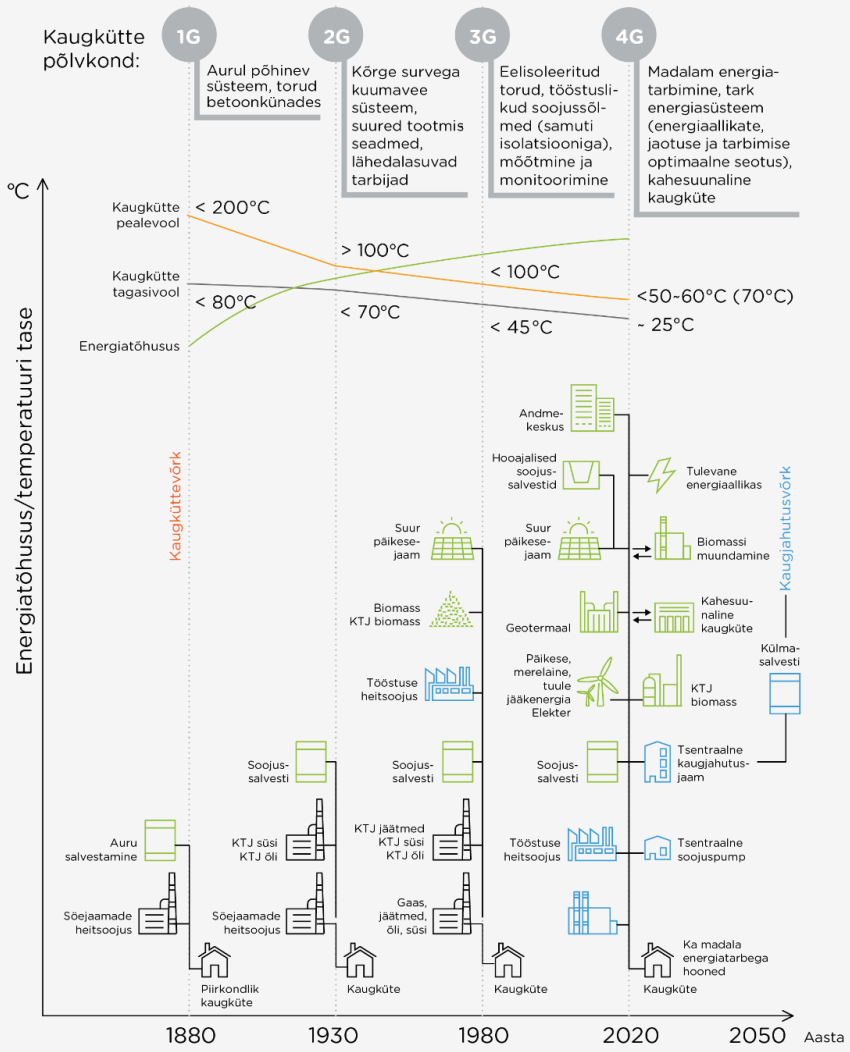

Soojussalvesti kasutamise prognoosi periood: 2026. Eelduseks on baasaasta 2023 profiil

KAUGKÜTTEVÕRGU ARENDAMINE

MOODNE KAUGKÜTTESÜSTEEM

Kaugküttesüsteemi põlvkonnad

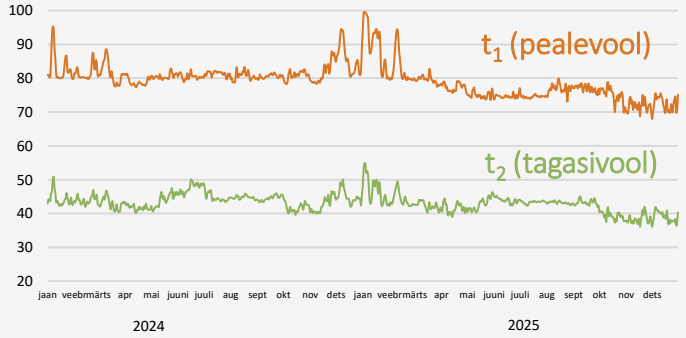

Allikas: https://www.4dh.eu/about-4dh/4gdh-definition

Tallinna kaugküttesüsteem

A Madala(ma)temperatuuriline võrk

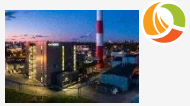
Pealevoolu temperatuur on üle 95% aastast vaid veidi üle 70°

B Soojusallikate mitmekesisus

Ühendatud kaugküttevõrku antakse soojust erinevatest soojusallikatest

Väo koostootmisjaamad BIOMASS

Mustamäe koostootmisjaam BIOMASS

Enefit Green koostootmisjaam OLMEPRÜGI

Kristiine katlamaja

Ülemiste tootmisüksus/ Kaugjahutusjaam

Toimepidevus on tagatud tootmisseadmete mitmekesisusega

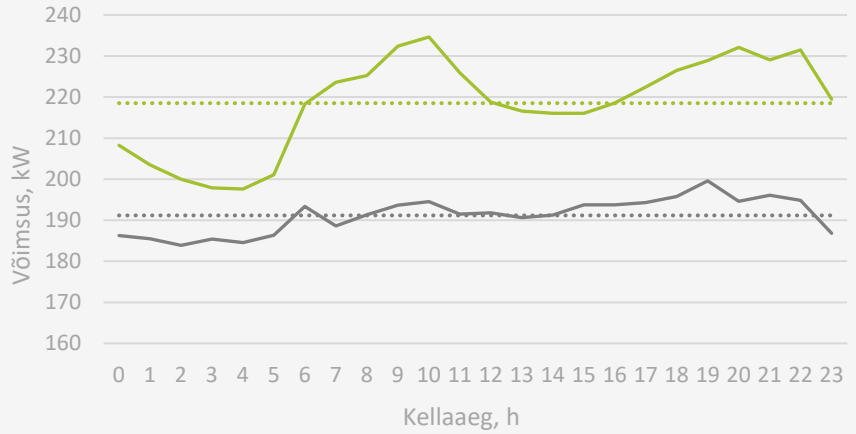
- Baaskütused: mittefossiilsed (sh biomass ja olmejäätmed, heitsoojus, tulevikus mere- ja reovee energia, soojussalvestid)
- Kasutatav biomass vastab EL RED II direktiivis sätestatud säästlikkuse nõuetele, kõik biomassi kasutavad käitised omavad PEFC sertifikaati
- Tipu- ja reservkütused: maagaas, kerge ja raske kütteõli

C Tipptaseme digitaalsed ja tehnoloogilised lahendused

Kõik klientide arvestid on kaugloetavad, moodne automaatika tootmise ja võrgu juhtimises

MADALA(MA)D TEMPERATUURID HOONE KÜTTES

- Võimalikult madalad temperatuurid uute ja renoveeritavate hoonete normiks
  - EBPD toetab seda
- Öine temperatuurialandus pole igale hoonele
- Soojussõlmed targaks: hoone tipupiiramise automaatika aitab tarbijat
  - Vähendab tarbimist
  - Vähendab tarbimistippe

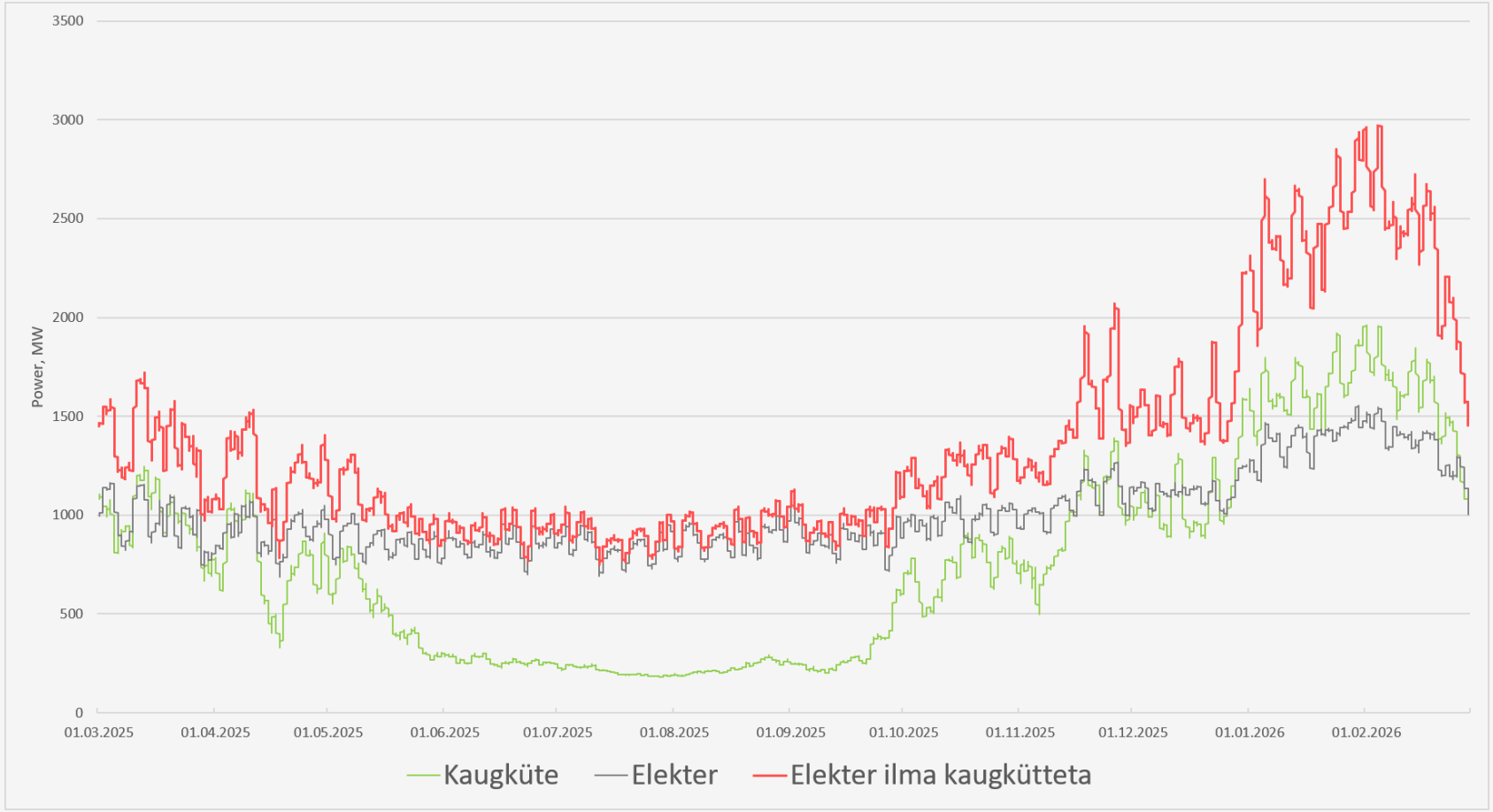

Arvutuslikud temperatuurid		Primaarpool		Sekundaarpool	
	Ehitis	Alg-temperatuur, °C	Lõpp-temperatuur, °C	Alg-temperatuur, °C	Lõpp-temperatuur, °C
	Küttesüsteem	Sisenev	Väljuv	Sisenev	Väljuv
Sooja tarbevee soojusvahetid	Kõik hooned	60	≤ 25	≥ 8	55
Kütte soojusvahetid*	Uusehitised	80	≤ 43	≤ 40	≤ 60
	Olulised rekonstrueerimised, k.a küttesüsteem	80	≤ 43	≤ 40	≤ 60
	Olemasolevad majad, vanad malmradiaatorid	85	≤ 63	≤ 60	≤ 80
*Ventilatsiooni sekundaarpoole graafiku valikul lähtuda kehtivatest normidest, aga valida võimalikult madal pealevoolu temperatuur		Arvutuslikul välis-temperatuuril	Küttel maksimaalselt 3°C kõrgem kui sekundaari algtemperatuur	Vabalt valitav toodud piirides	

ELEKTRIVÕIMSUSTE VAJADUS KUI KAUGKÜTET POLE

UTILITAS

- *Eesti elektrituru tipuvõimsus kui kaugküte asendada lokaalse elektripõhise küttega (soojuspumbad)*
- Elektrivõrgu tipuvõimsuse vajadus tõuseks ligi 1,5x

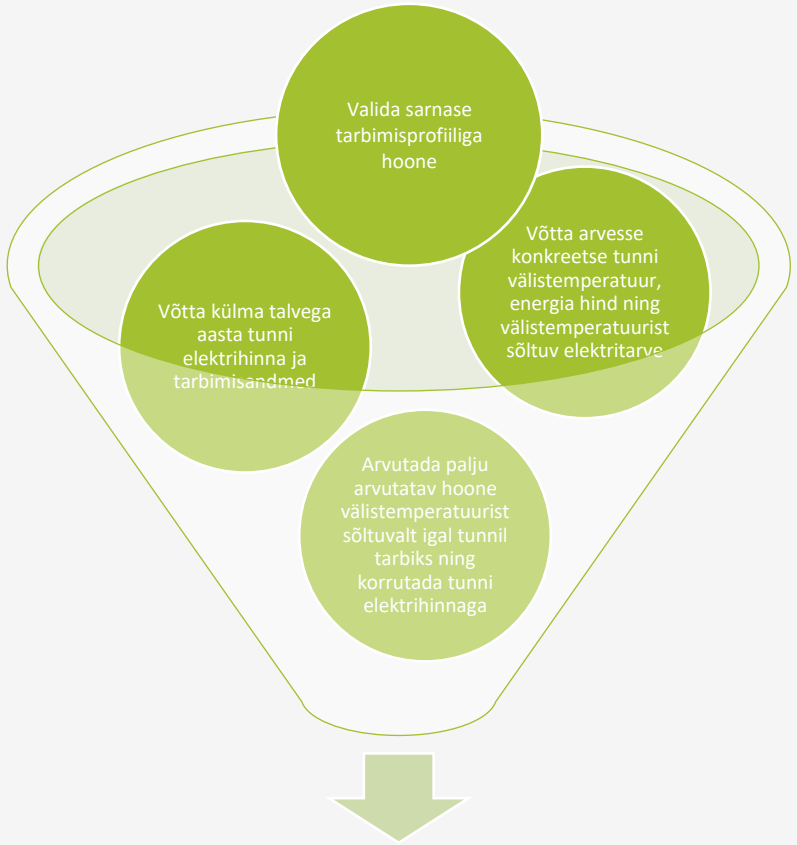

SOOJUSALLIKA TEGELIKE KULUDE ARVESTAMINE

- Eelistada tegelikke, mõõdetud andmeid, tootja andmetele või eeldustele.
- Kõigi kulude arvesse võtmine, s.h suurem elektri liitumine, finantskulu, reinvsteering, suurem ruumi ja hoolduse vajadus, jne
- Eluea pikkus peab olema võrreldav ja tehnoloogipõhine

R290 arvutuse SP näide	Kaalutud keskmine	Tunni keskmine	Andmelehele SCOP
Õ-V SP	2,34	2,75	3,32

Elektri muutuvkulu erinevus	El. tarbimisega kaalutud keskmine	Tunni keskmine
Õ-V SP	99,7	89,0

Tulemuseks kogukulu, mis arvestab soojuse tootmise välistemperatuuri sõltuvusega ning sellele vastava elektri hinnaga

TUNNIPÕHINE ARVUTUS ANNAB TEGELIKU TULEMI

- Eeldused
  - Arvutus tehtud 2023-24 tunniandmete ja hindade baasil
  - Eeldatud madala tarbimisega ca 10 000 m^2 büroo tarbimisprofiil
  - Kaugküte 50m kaugusel
  - Küttegraafiku temp konst
  - Capex, sh el.liitumine arvestatud
  - Ei ole arvestatud hooldust ja reinvesteeringut

Tabelis toodud keskmine soojusenergia hind, €/MWh

	Õ-V SP	KK
Tunnipõhine arvutus	99,3	89,7
Lihtsustatud arvutus	83,2	89,7
Andmelehe järgi arvutades	74,4	89,7

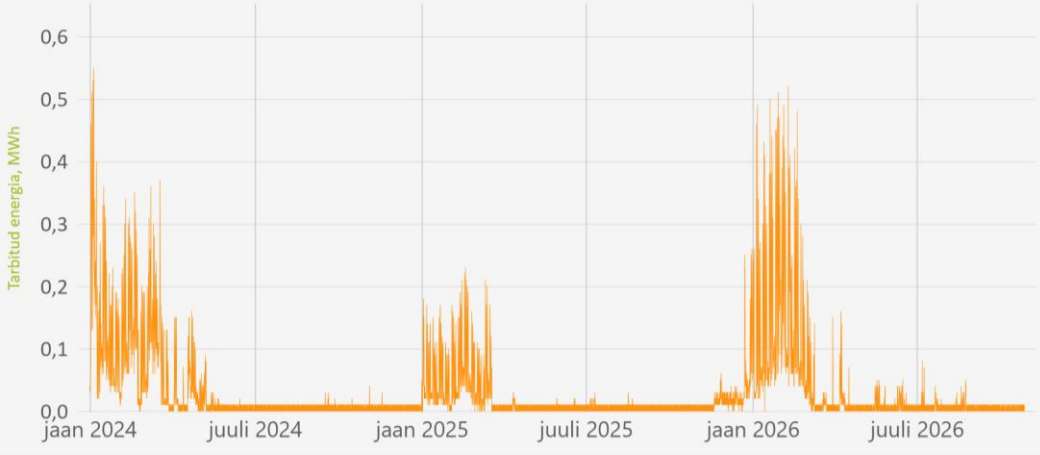
- Varundamine pole tagatud
- Talve ja suve tarbimiste erinevus 10x, see omab mõju
- Hind ei pruugi olla ootuspärane ja nagu SP tootja reklaamis
- Lihtsustatud COP kogukulu arvutusega võib tunnipõhisest arvutusest erinevus olla 35%

KAUGKÜTTE HINNASTUS TÄNA JA HOMME

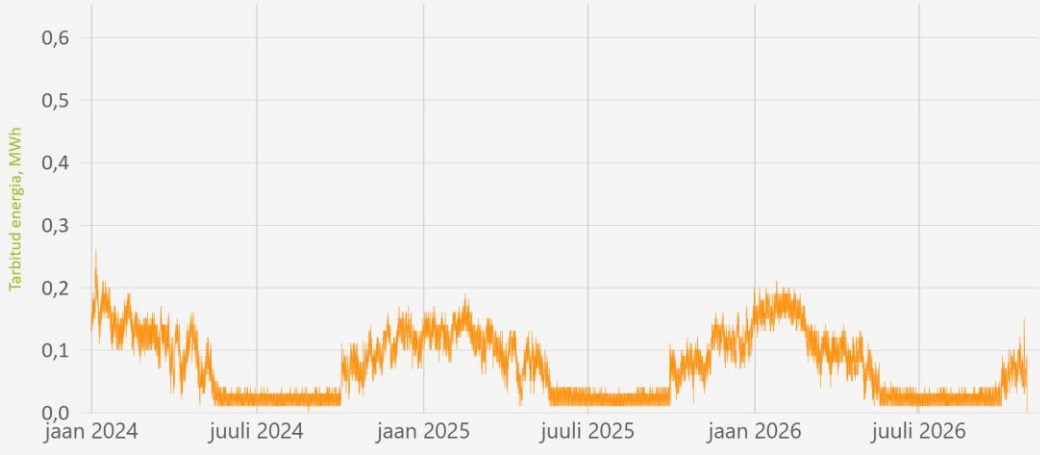
- Energia ja võimsuse hinna eraldamine on mujal tavapärane (k.a Helsingi ja Stockholm), samuti ka teistes sektorites
- Tippude vähendamise hinnasignaali andmine, madalamad tipud alandavad ühiskonna ja ühisvõrgu kogukulusid
- Samast võrgust mahub rohkem läbi, väheneb importikütuste kasutus

Näide ühe ärihoone tarbimisgraafikust:

Näide ühe korterhoone tarbimisgraafikust:

KAUGKÜTTE HINNASTUS TÄNA JA HOMME

UTILITAS

Võimsustasu
EUR/kW

Võimsuse hind

- Võimsuse hind on soojuse hinnakomponent, mis põhineb soojuse müügimahust sõltumatul kulul, ühik EUR/kW
- Võimsuse hind saadakse püsikulu jagamisel kõigi tarbimiskohtade summaarse arveldusvõimsusega

Valem

- Võimsustasu = [Ühikhind (Võimsuse hind EUR/kW) * Kogus (Arveldusvõimsus, kW)] EUR

Arveldusvõimsus
36 kuud

Määramine

- Arveldusvõimsus määratakse tegelike mõõdetud andmete alusel (EJKÜ juhend pt 3.4.1)
- **Kasutatakse viimase 36 kuu kolme järjestikuse tunni keskmise maksimumväärtust**

Mõõteperiood

- 1.10-31.03; fikseeritakse 1. juulil järgnevaks aastaks

Energia hind
EUR/MWh

Alus

- Energia hind on hinna-komponent, mis põhineb tarbimisest sõltuval soojuse tootmise ja jaotamise kulul, ühik EUR/MWh
- Energia hinna aluseks on kaugkütteettevõtte muutuva iseloomuga hinna-komponendid

Sesoonne energiatasu
Suvi / Talv

Alus

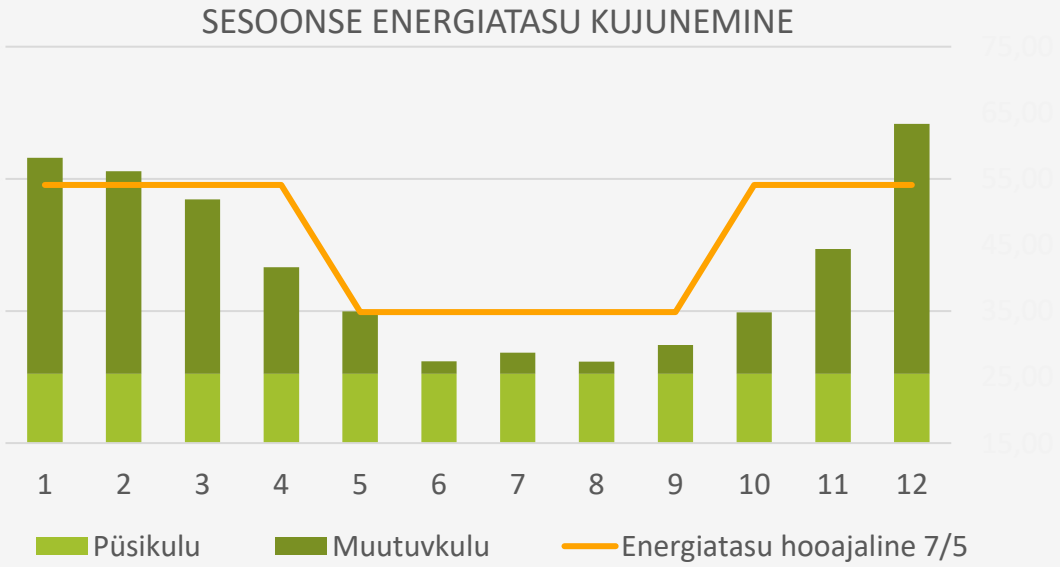
- Juhul kui ühes kaugküttevõrgus kasutatakse soojuse tootmiseks erinevaid soojusallikaid, mis töötavad erinevatel kütustel, võib energia hind olla ka hooajaliselt diferentseeritud

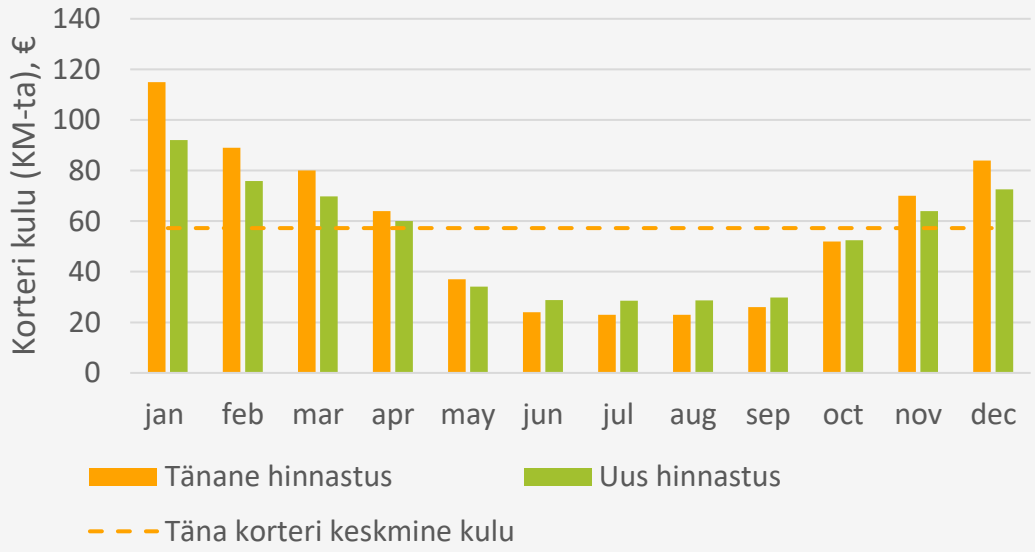
Mõistete, perioodide ning võimsustasu, arveldusvõimsuse ja energiatasu arvutuste puhul on lähtutud EJKÜ 2019 koostatud „Mitmekomponendilise hinnastamise metoodika kaugkütteettevõtetele“ näidetest.

KAUGKÜTTE HINNASTUS TÄNA JA HOMME

- Püsikasu osakaal ca 40%, ning muutuvosa 60% tänasest hinnast
- Võimsustasu sõltub tegelikust tipust
- Energiatasu sõltub tarbimisest ning on sesoonselt muutuv – suvel soodsam

- Näide keskmise suurusega korteri kulude jaotuse kohta
  - Korteri suurus: 60 m^2
  - Erikulu: 135 $kWh/m^2/a$
  - Aastane tarbimine 8 MWh

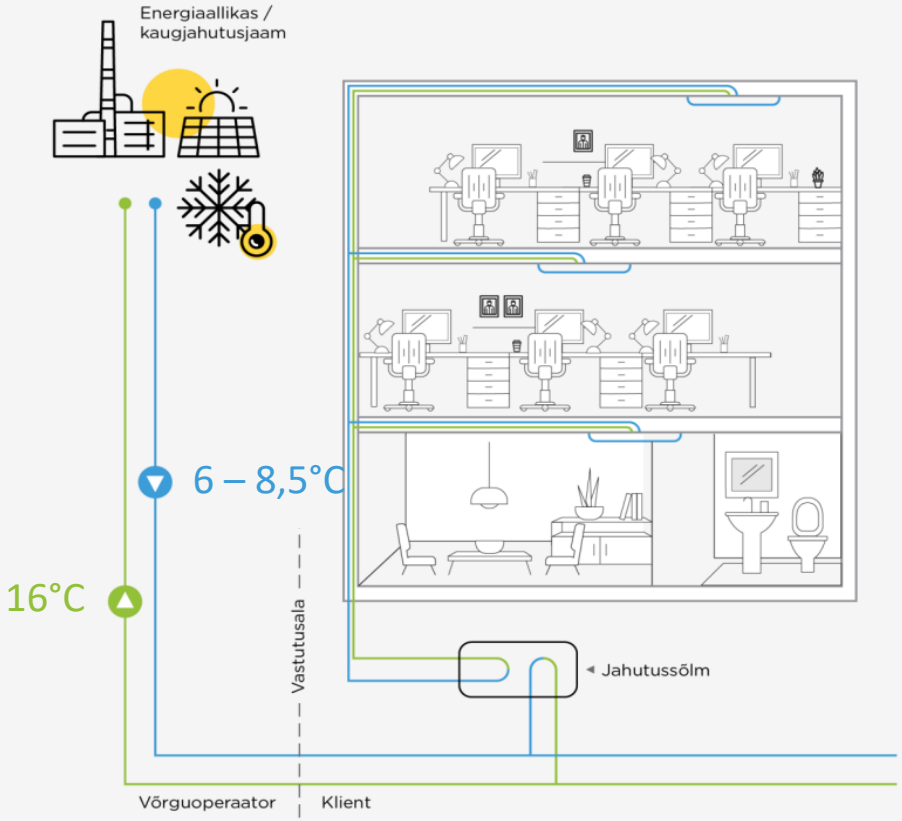
TALLINNA KAUGJAHUTUSVÕRK

Kaugjahutuse arendusalad

Tallinna kaugjahutuse arendamine aastatel 2026 - 2030

- Planeeritav paigaldatud võimsus ca 100 MW
- Kaugjahutusvõrguga on plaanis liita üle 150 hoone

KAUGENERGIA ON TULEVIKUKINDEL

UTILITAS

Kindel iga ilmaga

- Utilitas vastutab, et ruumid oleks alati soojad või jahutatud
- Vajalik energiamaht alati tagatud
- Tarneriskid on hajutatud

Mugav ja ohutu

- Pole lekke ega tulekahju ohtu
- Müra- ja vibratsioonivaba
- Võtab vähe ruumi
- Sobib igale hoonetüübile
- Ei piira hoone tehnosüsteemide lahenduse valikut

Stabiilseima hinnaga

- Kaugenergia on konkurentsivõimeline
- Madalad hoolduskulud
- Ühekordne investeering

Keskkonda säästev

- Tõhus kaugküte ja -jahutus
- Väiksem energiatarbimise jalajälg ja puhtam keskkond
- Kaugenergialahendused on tulevikukindlad

PUHAS ENERGIA
PUHTAS LOODUSES